

nemarjenemu polju ne pomaga ne dež ne solnce in najugodnejše vreme ne, ki ga le Bog sam dati zamore. Obilna žetev čaka le njega, ki se ni ne truda ne stroškov za dobro obdelanje svojega polja bal. —

Naši kandidatje so:

1. Gospod Jan. Pajk,
2. " Mih. Herman,
3. " Fr. Kosar.

Kdor hoče po svoji vesti dobro voliti, naj glasuje za te možé!

Pri tej priliki moramo bralce resno opominjati, da pobijajo laži, ki se o priporočanih kandidatih med nevednimi ljudmi trosijo. Posebno hudo pritiskajo, kakor se vidi iz naslednjega naznanila in tudi iz dopisa iz Konjic, nemčurji Mariborskega volilnega okroga, da bi z lažmi premetili volilce, ter jih zvalili na limanice, da zopet Seidlna volijo.

"Gospodar" misli, da vam je že dovolj pokazal, da kmečkemu stanu res najboljšega želi. Tako je tudi osredni volilni odbor v Mariboru sestavljen iz samih vrlih poštenjakov in prijateljev ljudstva. Če vam torej eden kakor drugi srčno priporoča kandidate, ki so vsega zaupanja vredni, boste li tako nespametni in rajši verovali svojim najhujšim nasprotnikom? Kdor brata in prijatelja ne posluša, temu se v nja lastno kazen in škodo zgodi, da ga lažnjivci in zapeljivci v svoje mreže zapletejo, iz katerih več ne more.

In če vidijo ljudstva najboljši prijatelji, da je pri ljudeh vsaka pametna beseda zastonj, potem tudi oni umolknejo in Slovenci bodo slednjič čreda brez vestnih in dobrih voditeljev, celó prepuščeni svojim krutim nasilnikom!

Zatorej prosimo in opominjamo: Ne dajte se motiti in za nos voditi nemčurjem in liberalnim hujskalcem, ki vas na krive pota vabijo!

Na znanje.

Neko medlo človeče, na pol v Kamei, na pol v Mariboru domá, ktero dobro pozná moje razmere, trosi laž, ko da jaz volilne pravice nemam. Jaz se čutim prisiljenega, javno povedati, da imam pri teh volitvah ne sam pasivno, ampak tudi aktivno volilno pravico, t. j. smem ne samo izvoljen biti, nego tudi sam v kmečkej skupini voliti. To našim volilcem in volilnim možem na blagovoljno znanje.

Ne uklanjajte se lažem!
Ne udajte se lažnjivcem!

J. Pajk,

častni ud Š. Peterske občine pri Mariboru.

Gospodarske stvari.

Kako se naj novozidane hiše izsušijo, da zdravju ne škodujejo?

V novozidanih hišah stanovati, dokler niso do čistega suhe, tudi zdravju škoduje. Vzrok temu je apnena voda, ki se v zidu še nahaja in izhlapije. Voda se tedaj mora izsušiti, in to se naj hitreje zgodi, če se apno s kako drugo stvarjo zvezati zamore. Najraje se pa apno z ogleno kislino (Kohlensäure) veže. Ker tega navadni zrak malo v sebi ima, se zidovje po malem suši; in ker človek ovo kislino izdihuje, novo apneno zidovje ovo kislino iz pluč tako rekoč sili, in to pluća slabi, jim škoduje. —

V takih hišah se naj, prej ko se človek v nje preseli, pet do šest dni po pet funtov oglja zažgá. S tem se oglena kislina z apnom zveže ino strdi, mokrota mine, hiša pa zdravju ni več škodljiva.

To tudi najrevnejši človek lahko stori, da v novo hišo večkrat na dan in več dni zaporedoma živega oglja zanese. Se vé, da se pri tem mora varno v hišo hoditi, ker se drugače človek lahko zaduši.

Koliko gnoja je treba na njivo, in kolikrat se gnoji?

Gnoja je toliko treba, da je dobro gnojeno, to je, da je njiva s prav zdrobljenim gnojem čez in čez pokrita, z gnojem, ki se z vilami prav raztrosi. Gnoj v debelih kepah manj gnoji kakor droben, ker se ne more enako v živež za rastline stopiti.

Kolikokrat je treba gnojiti?

Peščene in kremenine njive se morajo večkrat gnojiti, ker hitrejši gnoj povzijejo, in se ga v mokroti tudi veliko globoko scedi, če je globoko rahla zemlja; apnene zemlje, če je le nekoliko ilovce primešane, ga malo dalje ohranijo; ilovčne njive pa, ali v katerih je dober del ilovce, so manj živne, gnoj počasi razkrojijo, ga imajo kakor v blato zavitega, se torej nar bolj poredkem gnoje. Take ilovne njive sem jaz vsako šesto leto gnoji. Prvo leto bilo je vsejano kako korenstvo ali koruza; drugo leto pšenica ali ječmen; tretje leto detelja; četrto zopet pšenica; za pšenico ajda; peto leto oves; potlej pa zopet od konca; in je bilo zmirej prav dobro. —

Kremenin svet, če je malo ilovčin, malo apnen, se mora vsaj vsako drugo leto gnojiti, to je puhla zemlja. —

Slinjevka, če apnica premaguje, se tretje leto gnoji, če se za korenstvom ali za koruzo žito seje, ne pa zopet korenstvo; če pa je po prvem žitu kaka repa, se mora že takrat spet gnojiti.

Če se kmetovalec pravega, umnega vrstenja drži, je treba sploh manjkrat, — če se pa nobenega pravega vrstenja ne drži, kar ni prav, se ne more reči, kolikokrat da je treba gnojiti; —

tolikrat namreč, kolikorkrat se rastlina seje, ki veliko gnoja potrebuje.

Za take rastline, ktere več živeža potrebujejo, te treba vselej gnojiti, postavim, zelju, repi, korenju itd., ker vemo, da repa brez gnoja nič ne velja. Žita pa, posebno v dobri zemlji dobro storé, če je prej drugim rastlinam gnojeno bilo. Če bi žitu v taki zemlji zopet posebej gnojili, bi jim ne hasnilo, ker bi zlo zrastle, poleglo, ali vsaj veliko slame, pa malo zrnja imelo.

Sicer pa bodi o gnojenju to poglobitna postava: Vse rastline, ktere imajo debele korenine, debele stebila, veliko perje, potrebujejo, se vé da obilno novega gnoja, ker potrebujejo veliko živeža, posebno tiste, katerih koren ali perje imamo za svoj pridelek ter jih ravno za to sejemo ali sadimo; tako, postavim, korenje, pesa, repa, zelje, buče, kumare, detelja in tudi koruza. Le krompir ima raji poprejšnje leto gnojeno njivo, ne zato, da bi po novem gnoju debeljši ne bil, ampak zato, ker je na vlani gnojeni njivi krepkejši, slajši, manj vodén in manj bolan.

Tiste rastline pa, katerih korenin za živež ne potrebujemo, ampak zrnja, ne potrebujejo novega gnoja, če je prej njiva dobro gnojena bila, ker bi rastline take v novem gnoji sicer bolj rastle, pa manj in slabšega zrnja imele.

(Gor. „Gosp. list.“)

Pri živinski razstavi na Vranskem, je bilo 104 goved (15 bikov, 48 krav in 41 telic), 61 konjev (31 kobil, 22 žrebic in 8 mladih žrebcev) razstavljenih. Razdelile so se 3 svetinje in 23 premij v denarjih, skupaj 360 gld. Izmed domačih gospodarjev slovenskih je g. Fr. Šentak prejel svetinjo za svojo lepo telico domačega plemena. Za biko so dobili: Fr. Derča v Gomilskem 20 gl. Gašp. Šorn 10 gld., M. Južna 30 gld. Jan. Poznič 10 gld. Za krave je prejela Marija Miklič 25 gl., And. Župan 15 gl. in Jur. Košenina 10 gld., Fr. Žuža 25 gld., Blaž. Forstner 15 gld., Jan. Štalar 10 gld. in And. Korošec 5 gld. Za telice so dobili: Fr. Vas 25 gld., M. Klančnik 15 gld. in Fr. Omersi 5 gld.

Pridnim deklam so razdelili židane robece. Obiskovalcev je bilo veliko prišlo, okoli 3000 ljudi.

Za lepe konje so pri razstavi na Dunaji tudi štajerski Slovenci odlikovani bili. G. Matija Budja iz Vanovec in g. Matevž Rajnar sta dobila zaslužne svetinje za svoje jako lepe ljutomerske kobile. G. Jož. Slana in Alojz Juranec sta prejela pohvalna pisma. Takisto tudi g. Jak. Drnaj iz Možganec za lepo kobilu domačega plemena.

Rusko žito se sme zdaj brez cola uvažati. Ministerstvo je namreč za nekaj časa colnino odpravilo, da ne bi pri nas zavolj slabe letine na Ogorskem žitna cena preveč poskočila.

Vinorejcem svetujemo, da si kupijo za zmečkavanje grozdja: drozgalnico (Traubenmühle.) To je mašina, ki je lepo nalašč za dobro zmečkanje grozdja napravljena. Po tem takem se veliko časa prihrani, vsaka jagoda se zdrobi in zmečka in vse delo se vrši bolj snažno in točno. Mašina se dobi pri vsaki večji železni štacuni za 12—15 gld. Nobenega ne bode grivalo, kdor si jo omisli.

Novo prešo ali stiskalnico je izumil g. Jož. Hlubek, ključarski mojster v Ptui. Podobna je sicer stari naši preši, le težkega kamna na vretenci nima. Mesto tega je železno vreteno vloženo v močno hrastovo drevo, ki je tako dolgo, kakor prešpam. Drugo hrastovo deblo je položeno pod karnico med prednjima in zadnjima preslicama. Pri stiskovanju ali prešanju se žene železno vreteno, ki prešpam čem dalje bolj na vzdol vleče in jako trdno in hitro ves mošt iz grozdja iztisne. S tako prešo se veliko bolje in hitreje da prešati. Treba je le po 4 krat koš razdirati; delo pa je skoro vselej do 11. ure po noči dokončano. Kdor si svojo prešo na ta novi način popraviti želi, ta se naj obrne do g. Hlubek-a v Ptui.

Naj bližnji semnji bodo na slov. Štajerskem: 13. okt. v Oplotnicah (pri cerkvi sv. Barbare) — 15. okt. pri sv. Duhu v Ločah; pri št. Ilu pri Slov. Gradci; v Račah; pri sv. Križi pri Slatini; na Planini — 17. okt. v Pristovi v Šmarskem okraju.

Dopisi.

Iz Kozjanskega okraja. (Naši kandidati. Šnideršičev program.) Do tretjega gre rado in tako smo tudi v Brežko-Celjske okolici prišli do treh kandidatov: g. Šnideršiča, apotekarja in posestnika v Brežicah, nam ponuja nemška in nemškutarska stranka iz Gradca; g. dr. Vošnjaka nam vrivajo liberalni slovinci iz Ljubljane; g. kanonika Kosarja nam priporočajo krščanski Slovenci iz Maribora.

Da bodo stali krščanski slovenski volilci za krščanskim slovenskim možem, je jasno ko beli dan, njih kandidat ne more drug biti kakor g. kanonik Kosar!

Gg. Šnideršič in Kosar sta tudi že razposlala svoja programa med kmetske volilce, g. Vošnjak se je do sedaj izvanredno malo zakasnil.

G. Šnideršič pravi v svojem oklicu, da so ga „tovarši njegove sranke primorali“ kandidaturo prevzeti. Gospod Šnideršič, zakaj pa ne imenujete te svoje stranke? Se je li bojite alj sramujete? Če ste zdrave pameti, si morate misliti: najbolj neumno je, ako slovenskim volilcem vrivajo Nemci in nemškutarji svoje kandidate, prav taka je pa z menó; da mi torej